

**Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана
Хмельницького**
Факультет інформатики, математики та економіки
Кафедра економіки, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

Затверджено на засіданні
кафедри економіки,
готельно-ресторанного та туристичного
бізнесу

Завідувач кафедри ID 11012
Протокол № 1 від 02.09.2024р.

Назва освітнього копоненту <i>(Обов'язковий/вибірковий)</i>	Основи наукових досліджень/ <i>Обов'язковий</i>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Економіка та бізнес
Рік викладання	2024-2025
Семестр	2 семестр
Викладач (-і)	ID 424862 , доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
Профайл викладача	ORCID 0000-0001-8645-9821
Контактна інформація та комунікація (зворотний зв'язок)	+38 (050)1508068 Онлайн-консультації: через систему центру освітніх дистанційних технологій
Сторінка освітнього копоненту на сайті центру дистанційних освітніх технологій Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5426

Анотація до освітнього компонента

Програму освітнього компонента «Основи наукових досліджень» складено відповідно до освітньої програми «Економіка та бізнес».

Освітній компонент належить до циклу обов'язкових освітніх компонентів освітньої програми.

«Основи наукових досліджень» спрямовано на розуміння методології та методів наукових досліджень, знання сфери їх застосування, встановлення закономірностей, принципів, функцій, форм і методів, що забезпечує здатність і готовність бакалаврів до самостійного виконання науково-дослідної діяльності як під час написання наукових робіт так і у подальшому, під час навчання в магістратурі або у своїй професійній діяльності.

Мета та завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента – сформувати у здобувачів вищої освіти здатність виконувати і конструктивно систематизувати, аналізувати та обґрунтовувати у висновки результати наукових досліджень, оволодіти методами аналітичної роботи, технікою опрацювання літературних джерел.

Завданням вивчення освітнього компонента є ознайомлення здобувачів з історією розвитку, сучасним станом та перспективами розвитку методології наукового дослідження; забезпечити засвоєння здобувачами необхідної термінології; сприяти усвідомленню здобувачами необхідності ґрунтовної і всебічної підготовки для проведення майбутніх досліджень.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні:

За підсумками вивчення освітнього компонента здобувач повинен **знати**:

- основні етапи формування, напрямки та перспективи розвитку методології наукового дослідження;
- науково-методологічну базу та термінологію сучасної методології наукового дослідження

За підсумками вивчення освітнього компоненту здобувач повинен **вміти**:

- планувати, організовувати й проводити теоретичні та практичні дослідження у сфері туризму та готельно-ресторанної справи;
- використовувати набуті знання у практиці проведення наукових досліджень.

Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування освітнього компонента

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

- ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.
- СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.
- СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
- СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально- економічні процеси в бізнесі.
- СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.
- СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.
- СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, бізнесу, оцінку їх конкурентоспроможності.
- СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Компетентності, направлені на досягнення глобальних цілей сталого розвитку, які формуються в освітньому компоненті

Якісна освіта, гендерна рівність, зменшення нерівності, мир та справедливість, партнерство заради сталого розвитку.

Програмні результати навчання

- РН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).
- РН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- РН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
- РН14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- РН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

PH16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

PH17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

PH19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

PH20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.

PH23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

Soft Skills, які формуються в освітньому компоненті

1. Комунікація
2. Критичне мислення
3. Вирішення проблем
4. Прийняття рішень
5. Емоційний інтелект
6. Ненасильницьке спілкування
7. Управління знаннями
8. Робота в режимі невизначеності
9. Самоаналіз і саморефлексія.

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	лекція	семінарське заняття	самостійна робота	Загальна кількість годин
Кількість годин <i>Денна форма</i>	20 год.	20 год.	50 год.	90/3 кр.

Підсумкова (семестрова) форма контролю – залік

Політика освітнього компонента

Курс передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом.

Вчасно виконувати завдання семінарів та завдань самостійної роботи.

Вчасно та самостійно виконувати контрольні завдання .

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	У тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
2 семестр						
Тема №1. Наука як соціокультурний феномен	8	2	2			4
Тема №2. Сучасна наука та етика наукової діяльності	8	2	2			4
Тема №3. Особливості наукового знання та пізнання	10	2	2			6
Тема №4. Теоретичний та емпіричний рівні наукового дослідження.	10	2	2			6
Тема №5. Методологія та методи наукового дослідження	10	2	2			6
Тема №6. Організація наукового дослідження	10	2	2			6
Тема №7. Науковий текст і вимоги до нього	10	2	2			6
Тема №8. Основні види наукових досліджень	12	4	2			6
Тема №9. Підготовка кваліфікаційних робіт та процедура їх захисту.	12	2	4			6
Усього годин за 2 семестр	90	20	20			50

Програма освітнього компонента

Тема 1. НАУКА ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН. Поняття, функції і значення науки як соціокультурного феномена. Виникнення та еволюція науки. Наукознавство як система знань. Класифікація наук.

Тема 2. СУЧАСНА НАУКА ТА ЕТИКА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. Тенденції розвитку сучасної науки. Етичні норми та імперативи вченого. Розвиток економічної науки на сучасному етапі. Організація наукової діяльності в Україні.

Тема 3. ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВОГО ЗНАННЯ ТА ПІЗНАННЯ. Суть знання та наукового пізнання. Специфіка форм пізнання. Проблема істини наукового пізнання.

Тема 4. ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ЕМПІРИЧНИЙ РІВНІ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ. Специфіка емпіричного пізнання і його методи. Специфіка теоретичного знання і його методи. Структура і функції наукової теорії.

Тема 5. МЕТОДОЛОГІЯ ТА МЕТОДИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ. Поняття наукового методу та методології. Засади філософської та загальнонаукової методології. Методи емпіричного й теоретичного рівнів дослідження. Універсальні (загальнологічні) методи дослідження. Специфічні методи дослідження в економічній науці.

Тема 6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ. Логіка, стадії та етапи наукового дослідження. Організація й планування наукового дослідження. Зміст підготовчої, емпірико-теоретичної та праксеологічної стадій наукового дослідження.

Тема 7. НАУКОВИЙ ТЕКСТ І ВИМОГИ ДО НЬОГО. Загальна характеристика та особливості наукового тексту. Структура та основні ознаки наукового тексту. Загальні вимоги до наукового тексту. Мова і стиль наукового викладу. Навички написання текстів та їх формування. Елементи наукового тексту. Редагування наукового тексту.

Тема 8. ОСНОВНІ ВИДИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Особливості написання реферату: структура, обсяг, рецензія на реферат. Особливості реферування: основні функції, класифікація, об'єкти, етапи та складові елементи реферування. Основні вимоги до написання тез, доповіді, повідомлення як форми висвітлення підсумків наукової роботи. Особливості написання анотації.

Тема 9. ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ ТА ПРОЦЕДУРА ЇХ ЗАХИСТУ. Загальна характеристика курсової роботи як самостійного навчально-наукового дослідження здобувача вищої освіти. Підготовка до захисту та захист курсової роботи.

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

.	Підготувати доповідь «Становлення та основні етапи розвитку світової науки» (10 балів).
.	Підготувати та опублікувати тези у міжнародній конференції за індивідуальною темою (10 балів).
.	Презентація та захист доповіді за узгодженою тематикою (10 балів).

Методи навчання та форми контролю у відповідності до програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми і засоби оцінювання
РН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами	опрацювання наукових досліджень, аналітичний метод, синтетичний метод, створення ситуацій пізнавальної новизни, створення ситуації зацікавленості, частково-пошуковий	Поточний: усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції з оцінкою відповідей здобувачів, презентація, доповідь, схематичний конспект, практико-орієнтовні завдання

державної влади).	метод, виконання індивідуальних навчальних завдань, самостійна робота студентів	Підсумковий контроль: залік
РН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	пояснення, спостереження і аналіз випадків, методи інтерактивного навчання, створення ситуації зацікавленості, демонстраційні методи, поєднані з переживаннями, виконання індивідуальних навчальних завдань	Поточний контроль: практична перевірка знань на заняттях; тестова перевірка знань здобувачів, доповідь, презентація. Підсумковий контроль: залік
РН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.	пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, самостійна робота студентів, частково-пошуковий метод, виконання індивідуальних навчальних завдань, методи інтерактивного навчання, створення ситуації пізнавальної новизни	Поточний: усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції з оцінкою відповідей здобувачів, презентація, доповідь, схематичний конспект, практико-орієнтовні завдання Підсумковий контроль: залік
РН14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.	виконання індивідуальних навчальних завдань, методи інтерактивного навчання, створення ситуації пізнавальної новизни	Поточний контроль: усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції, презентація, доповідь, схематичний конспект, підбір вправ, проведення інтерактивних вправ. Підсумковий контроль: залік
РН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.	методи інтерактивного навчання, створення ситуації зацікавленості, демонстраційні методи, поєднані з переживаннями, виконання індивідуальних навчальних завдань	Поточний контроль: практична перевірка знань на заняттях; тестова перевірка знань здобувачів, доповідь, презентація. Підсумковий контроль: залік

PH16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.	робота з науковими текстами, опрацювання баз статистичних даних, аналіз законодавчих та нормативних актів.	Поточний: презентація, доповідь, схематичний конспект, практико-орієнтовні завдання Підсумковий контроль: залік
PH17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.	аналітичний огляд джерел інформації з формуванням структурно-логічних взаємозв'язків.	Поточний: доповідь, схематичний конспект, підбір вправ, проведення інтерактивних вправ. Підсумковий контроль: залік
PH19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.	виконання індивідуальних навчальних завдань, самостійна робота студентів	Поточний: презентація, доповідь, схематичний конспект, практико-орієнтовні завдання Підсумковий контроль: залік
PH20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.	опрацювання наукових досліджень, аналітичний метод, синтетичний метод, створення ситуацій пізнавальної новизни	Поточний: презентація, доповідь, схематичний конспект, практико-орієнтовні завдання Підсумковий контроль: залік
PH23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.	методи інтерактивного навчання, створення ситуації зацікавленості, демонстраційні методи, поєднані з переживаннями, виконання індивідуальних навчальних завдань	Поточний контроль: практична перевірка знань на заняттях; тестова перевірка знань здобувачів, доповідь, презентація. Підсумковий контроль: залік

Критерії оцінювання відповідно до форм і видів контролю

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана

Хмельницького <https://v.gd/ADELEh>. Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожного освітнього компонента містить поточний, підсумковий контроль знань та самостійну роботу.

БАЛЬНО-НАКОПИЧУВАЛЬНА СИСТЕМА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ, ЯКА ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЮВАННЮ	РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ НА НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТТЯХ	РАЗОМ
	Доповіді на семінарських заняттях	5
	Виконання практичних вправ	5
	Виконання тестових завдань	5
	Робота з науковими джерелами	5
	Формування навичок наукового письма	5
	Практичні дослідницькі завдання	5
	Разом	30
	САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ	
	Підготовка презентацій і їх захист	10
	Написання есе	10
	Написання тез доповідей для участі у науково-практичних конференціях	10
	Разом	30
	ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ (залік)	40
	Загальний бал ОК	100

Робота здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях з освітнього компонента оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Оцінювання видів навчальної діяльності здійснюється за шкалою «0», «1», «2», «3», «4», «5». Критерії оцінювання діяльності здобувачів вищої освіти за окремими видами навчальних робіт, наведені у таблиці нижче.

Оцінювання окремих видів робіт

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Творчі завдання (реферат, есе, схеми, презентації)	5 балів: – 5 балів – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, – 4 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 3 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено достатній аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті,

	<p>– 1-2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, невідповідність вимогам щодо оформлення, плагіат. 0 балів – відповідь відсутня</p>
<p>Практико-орієнтовані завдання (проекти, ситуаційні завдання тощо)</p>	<p>5 балів: – 5 балів – завдання виконано правильно і якісно, виявлено вміння студента застосовувати, творчо використовувати психологічні теоретичні знання на практиці, пов'язані з особливостями і засобами психологічної діяльності. Здобувач демонструє навички ефективної взаємодії, аргументує, переконує, приймає рішення, логічно формулює думку, відстоює власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. – 4 бали – завдання виконані в основному правильно, але неповно. В ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, аналізує, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, намагається, але не завжди вміє відстояти власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. – 3 бали – завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну, віддають перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань. 1-2 бали – завдання виконані неповно з помилками. Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. – 0 балів – відповідь відсутня</p>

Згідно з Положенням про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладачем за освітнім компонентом визначено 3 види самостійної роботи (згідно орієнтовного переліку видів діяльності здобувача, які дозволяють продемонструвати досягнення результатів навчання, наведених в Положенні). Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Підсумковим контролем на освітньому компоненті Основи наукових досліджень є письмовий залік, на його складання надається 40 балів. Заліковий білет включає 2 теоретичних питання (по 15 балів за відповідь на 1 питання) та 10 тестових завдань (по 1 балу за відповідь) з усіх тем, які

входять до програми освітнього компоненту. Критерії оцінювання підсумкового контролю подано нижче:

Характеристика критеріїв оцінювання знань	Якісна шкала	За 40 бальною шкалою
Високий рівень Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	відмінно	36-40
Високий рівень Характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	добре	33-35
Достатній рівень Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.	добре	30-32
Середній рівень Знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.	задовільно	27-29
Початковий рівень Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.	задовільно	24-26
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.	Не зараховано (з можливістю повторного складання екзамену)	21-23
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись при виконанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента)	1-20

Оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється відповідно до 100-бальної шкали:

Сума балів	Оцін	Оцінка за національною шкалою
------------	------	-------------------------------

за всі види навчальної діяльності	ка ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компоненту	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням освітнього компоненту

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (відповідно Положення про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>).

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>, розміщеного на офіційному сайті Університету. З даним Положенням здобувачів знайомлять куратор ECTS, гарант освітньої програми, НПП, які викладають на ОП. Також інформація щодо перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті розміщується на офіційній сторінці кафедри, включаючи зразок заяви для визнання результатів такого навчання і рекомендованих онлайн-ресурсів для неформальної освіти. Викладачами освітньої програми здійснюється моніторинг сертифікаційних програм, курсів на онлайн-платформах та в офлайн-режимі з метою надання здобувачам вищої освіти актуальної інформації про підвищення рівня професійної підготовки та можливого перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі рекомендації надаються здобувачам вищої освіти з освітнього компонента Основи наукових досліджень на сторінці ЦОДТ.

Перелік рекомендованої літератури (основної і додаткової), електронних ресурсів, нормативних документів, публікацій з освітнього компонента викладачів освітньої програми, з якими можна ознайомитися в репозиторії <http://eprints.mdpu.org.ua> та у вільному доступі у мережі Інтернет

Основна:

1. Бойко Ю. П., Тарасова О. В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Хмельницький: ХНУ, 2023. 138 с.

2. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. *Методологія наукових досліджень* : підручник. Харків : Право, 2023. 488 с.
3. Дзьобань О. П. *Методологія, організація та технологія наукових досліджень* : навч. посіб. для аспірантів / О. П. Дзьобань ; ДНУ «Ін-т інформації, безпеки і права Нац. академії прав. наук України». Київ; Одеса : Фенікс, 2025. 284 с.
4. Іващенко В.П., Проїдак Ю.С., Фріман І.М., Фріман Є.М. *Авторське право* : навчальний посібник. Дніпро : Акцент ПП, 2022. 141 с.
5. Лисейко Я. Б. *Основи наукової роботи*. Львів: Новий Світ-2000, 2024. 166 с.
6. О. Гульбс, О. Кравченко, І. Лантух. *Статистичний аналіз педагогічних та психологічних досліджень*. Київ : Друкарський дім, 2023. 408 с.
7. *Основи наукових досліджень* : підручник / І. Ш. Невлюдов, Ю. М. Олександров, А. О. Андрусевич, О. О. Чала ; М-во освіти і науки України, Харків. нац. ун-т радіоелектроніки. Prague : OKTAN PRINT, 2024. 468 с.
8. *Основи наукових досліджень у географії* : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. О. В. Браславська, Л. А. Озерова. Умань : Візаві, 2024. 262 с.
9. *Основи наукових досліджень*. Надикто В.Т. : підручник (стереотипне видання). Олді+. 2025. 268 с.
10. Самсонов В. В., Сільвестров А. М., Тачиніна О. М. *Методологія наукових досліджень та приклади її використання* : навчальний посібник. Київ : НУХТ, 2022. 385 с.
11. *Філософські проблеми сучасного наукового пізнання*: підручник / Я. В. Тарароєв та ін. Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2023. 349 с.
12. Ярхо Т. О., Ємельянова Т. В. *Стохастична методологія в прикладних дослідженнях*: навчальний посібник. Харків: Бровін О. В. [вид.], 2023. 162 с.

Допоміжна:

13. Азарова, А. О. *Методологія і організація наукових досліджень* : конспект лекцій / А. О. Азарова, Ю. В. Міронова. Вінниця : ВНТУ, 2022. 60 с.
14. *Академічна доброчесність та основи наукових досліджень*: навч.-метод. комплекс з навч. дисципліни для студ. першого курсу, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 073 «Менеджмент», освітньої програми «Менеджмент», освітнього рівня: бакалавр /уклад.: О.М. Дюгованець. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2024. 41 с.
15. Гаврилук С.М. *Методологічні концепти підготовки здобувачів вищої освіти до педагогічної діяльності. Актуальні питання у сучасній науці* 7(13) 2023. С. 507-523.

16. Гаврилук С. М. Формування етичних цінностей, утвердження доброчесності у професійній самореалізації майбутніх фахівців дошкільної освіти. Перспективи та інновації науки. 2024. № 5(39) 2024. С. 118-125.

17. Ковтун Наталія. Методологія наукових досліджень. Навчально-методичний посібник для магістрантів спеціальності 033 Філософія. Видання 2-ге, доповнене і доопрацьоване. Житомир, 2024. 130 с.

18. Котловий С. А., Павлик Н. П., Сейко Н. А., Ситняківська С. М. Методологія наукових досліджень : навчально-методичний посібник. Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 89 с.

19. Методи та техніки наукових досліджень [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до комплексного тренінгу для здобувачів вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньої програми «Міжнародна економіка» другого (магістерського) рівня / уклад. О. В. Кот, Ю. В. Федотова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2024. – 29 с.

20. Нідзельська Ю. Основи наукових досліджень та академічної доброчесності : інструктивно-методичні матеріали до семінарських занять. Житомир, 2024. Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/375496742_Osnovi_naukovih_doslidzen.

21. Основи наукових досліджень та академічна доброчесність : практикум для підготовки до аудит. занять та самост. роботи здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти галузі знань 03 «Гуманіт. науки», спец. 035 «Філологія» [Електронний ресурс] / [М. В. Мамич, О. В. Шевченко--Бітенська, А. А. Кісельова] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2024. 36 с.

22. Основи наукових досліджень та академічної доброчесності: Інструктивно-методичні матеріали до семінарських занять // Нідзельська Юлія Михайлівна. Житомир, 2024. 27 с.

23. Основи наукових досліджень: методичні рекомендації до практичних робіт для здобувачів фахової передвищої освіти з галузі знань 07 "Управління та адміністрування" за спеціальністю 071 "Облік і оподаткування", ОПП "Облік і оподаткування" / укл. Лоскоріх Г.Л., Берегове: ФК ЗУІ, 2023. 52 с.

24. Староста В. І. Методологія наукових досліджень : навчально-методичний посібник. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2023. 72 с.

25. Теорія і практика наукових досліджень. Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Управління персоналом та економіка праці» усіх форм навчання / Укл.: Кичко І.І. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2024. 38 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

26. ДСТУ 7152:2020 (ISO 8:2019, NEQ; ISO 18:1981, NEQ; ISO 215:1986, NEQ) Інформація та документація. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках (чинний від 01.03.2021). Вид. офіц. Київ, 2020. 17 с.

27. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Чинний від 2015-06-22. Вид. офіц. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 20 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/0B1Ugk1fhA47Ha1NfZk1YZ3QzeEU/view?resourcekey=0-x51fNY74izbW1aYVTCrWdw>.

28. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792-ХІІ [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3793-12>.

29. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII ; станом на 27 грудня 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

30. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-ХІІ ; станом на 27 липня 2023 р . URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

31. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 25.06.1993 № 3322-ХІІ; станом на 19 квітня 2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/3322-12#Text>

32. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII : станом на 4 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

33. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] : від 16.01.2003 р. // Офіц. сайт Верхов. Ради України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.